

KAKO PRISTOPITI K MERJENJU ETIČNEGA VEDENJA VODITELJEV?

Dr. Eva Boštjančič

FEEL, 2014

Dejstvi

- Etično vedenje gradimo in oblikujemo leta, v sekundi ga lahko izgubimo.
- Uspeh pride in gre, etična drža ostane.

Iščem ljudi, ki imajo tri lastnosti:

Integriteto, inteligentnost in energijo.

In če nimajo prve, drugi dve lahko ubijata!

Warren Buffet

- Integriteta povezana z osebnostnimi lastnostmi, etično vedenje tudi z okoljem
- Prenos vedenj z vodje na podrejene
- Etičen posameznik ali etična organizacija
- Meriti + ali – plat etičnega vedenja
- Gre za eno dimenzijo ali več
- **Visoka toleranca naše družbe**

Zgodovina merjenja

Poligraf

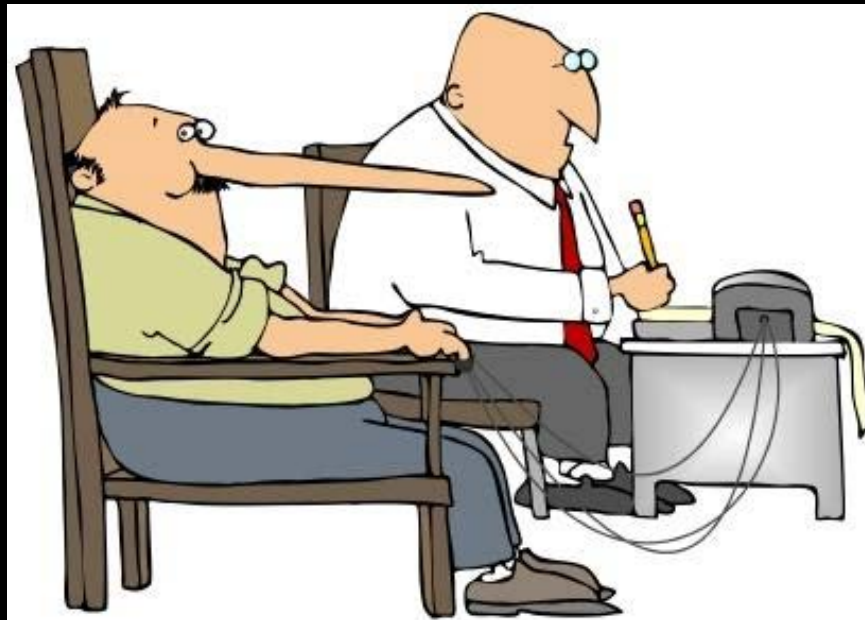
- Preverjanje iskrenosti in poštenosti

1988 ameriški Kongres ga prepove za izbor kandidatov

Vprašalniki za preverjanje integritete

Dokazana gospodarska korist uporabe testov

- Znižanje stopnje kraj v podjetjih

Merjenje integritete

- Kraja denarja, blaga in tuje lastnine
- Namerna poškodba blaga, da bi ga nato odkupili po znižani ceni
- Nedovoljeno podaljševanje odmorov
- Kraja na delovnem mestu
- Sistematično zamujanje v službo
- Pojavljanje v službi pod vplivom alkohola ali drog
- Prodaja drog v službi
- Kršenje pravil
- Povzročanje škode ali uničenje blaga ali tujega imetja
- Nezgode, ki bi se jih sicer dalo preprečiti
- Zloraba privilegijev na delovnem mestu
- Nedovoljena uporaba zaupnih podatkov podjetja
- Hlinjenje bolezni (vključno s ponarejenimi bolniškimi listi)
- Uživanje alkohola ali drog na delovnem mestu
- Fizično nasilje v času službe
- Vandalizem
- Resne disciplinske kršitve

Uporabnost merjenja

ZA:

- Napoveduje antiproduktivna vedenja na delovnem mestu
- Napoveduje delovno učinkovitost
- Z uporabo testov integritete se lahko zmanjša stopnja pojavljanja antiproduktivnosti na delovnem mestu → finančni prihranek organizacije

PROTI:

- Posega v zasebnost posameznika
- Podvrženo je goljufanju, ponarejanju in socialno zaželenemu odgovarjanju

Kako pogosto si pozabite umiti roke pred jedjo?

- Trikrat na teden ali pogosteje.
- Dvakrat na teden.
- Enkrat na teden.
- Enkrat na dva tedna.
- Enkrat na mesec.
- Enkrat v šestih mesecih.
- Nikoli.

Prirejanje odgovorov in socialna zaželenost

- Ali posamezniki *lahko* prirejajo odgovore na merah osebnosti, vprašalnikih integritete in etike? → DA
- Ali posamezniki odgovore tudi dejansko prirejajo, kadar so v selekcijskih situacijah? → DA
- Ali je prirejanje pomembno za izid selekcijskega testiranja? Ali vpliva na odločitev glede izbora? → DA

Intervju

- Opišite, kako etično ravnate pri vašem delu.
- V katerih primerih se vaša organizacija odloči, da ponudite podkupnino?
- Gotovo spodbujate vaše sodelavce k etičnemu ravnanju. Na kakšen način?
- Opišite, kako si pridobite zaupanje svojih zaposlenih.
- Kako v vašem podjetju poteka socializacija novega člana tima?
- Kako pri vas poteka selekcija in izbor novih kadrov?
- Kakšna je po vašem mnenju vloga etike v poslovnem svetu?

Samoocenjevalni vprašalnik

VPRAŠALNIK O INTEGRITETI

Meri etičnost, vestnost in discipliniranost kandidatov za delo in zaposlenih v podjetjih in organizacijah.

4 funkcijske lestvice vprašalnika:

- Antiproduktivno vedenje (zagrešena nemoralna, nekorektna ali protidružbena dejanja v preteklosti, kršenje norm in pravil, egoistična ali neiskrena početja)
- Ocene iskrenosti (ocene posameznika o razširjenosti protidružbenega in nemoralnega vedenja med prebivalstvom)
- Etični primeri (moralna zrelost)
- Mnenja (osebnostna naravnost k antiproduktivnemu odzivanju na običajne težave pri delu)

Kolikšen odstotek Slovencev je po vašem mnenju po naravi naivnih?

- 1) Skoraj 100 %
- 2) Okrog 80 %
- 3) Okrog 60 %
- 4) Okrog 40%
- 5) Okrog 20 %
- 6) Skoraj 0 %

Vaš sodelavec je vzel odpisan stroj brez dovoljenja. Izveste, da bo zaradi tega odpuščen. Kaj bi naredili, če bi bili njegov delodajalec?

- 1) Tudi jaz bi ga odpustil/-a.
- 2) Raziskal/-a bi, zakaj in kako ga je vzel, potem bi se odločil/-a, kaj narediti.
- 3) Zahteval/-a bi, da plača vrednost novega stroja.
- 4) Nič ne bi naredil/-a, ker gre za odpisan stroj.

Zelo dober/dobra sem pri svojem delu in vznemirja me, če drugi tega ne opazijo.

- 1) Popolnoma se strinjam.
- 2) Delno se ne strinjam.
- 3) Popolnoma se ne strinjam.

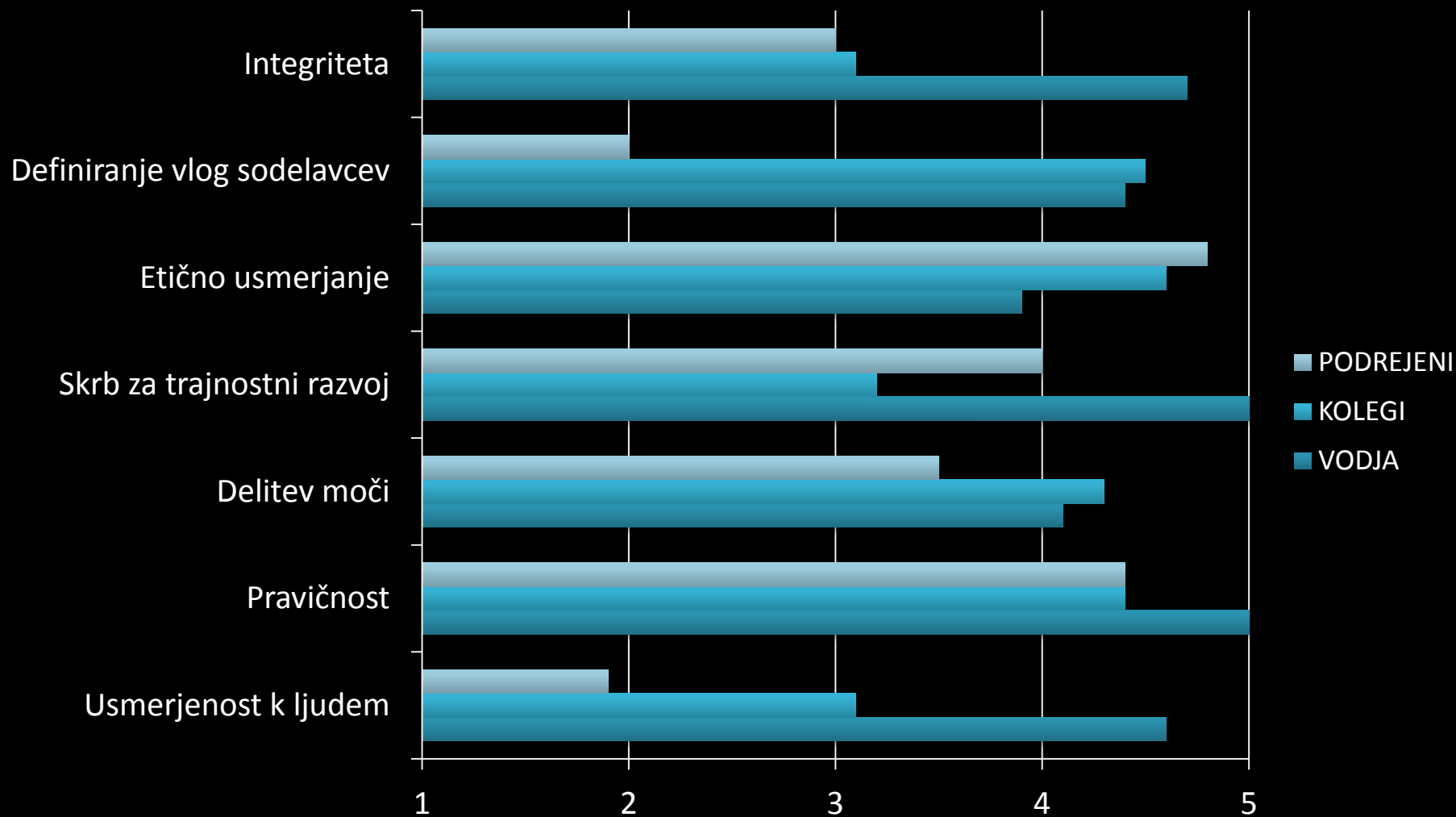

- Povezava z osebnostnimi lastnostmi - z egocentričnostjo, težave z avtoriteto, vodenjem, stabilnostjo, delovno motivacijo
- Vestni zelo veliko priznajo
- Visoka lažnivost – ponovitev – lažnivost

VPRAŠALNIK ETIČNIH PRAKS (VEP)

	Sploh se ne strinjam	Ne strinjam se	Sem neodločen	Strinjam se	Zelo se strinjam
Iskreno ga zanima moj osebni razvoj.					
Svoj lasten uspeh gradi na račun drugih.					
Odločitve pretehta na podlagi priporočil tistih, ki mu neposredno odgovarjajo.					
Zagotavlja, da vsi zaposleni upoštevajo kodeks integritete.					
Pojasni, kdo je za kaj odgovoren.					
Lahko se zanesem, da bo izpeljal stvari, ki jih napove.					
Zanima ga problematika trajnostnega razvoja.					

VPRAŠALNIK ETIČNIH PRAKS

BAD

GOOD

EXCELLENT

**Če so stvari prepuščene samemu sebi,
bodo šle od slabega k slabšem.**

Murhyjev zakon